

PLENUL CONSILIULUI CONCURENȚEI

Republica Moldova, MD- 2032, Chișinău, str. Aleco Russo 1
E-mail: office@competition.md; www.competition.md

DECIZIE mun. Chișinău

din 19.02.2025

Nr. EMAS-08

Plenul Consiliului Concurenței,

acționând în temeiul art. 41 al Legii concurenței nr. 183/2012, art. 10 alin. (2) lit. b) al Legii cu privire la ajutorul de stat nr. 139/2012, Hotărârii Parlamentului privind numirea în funcție a unui membru și președinte al Plenului Consiliului Concurenței nr. 33 din 17.02.2022, Hotărârii Parlamentului privind numirea în funcția de vicepreședinte al Plenului Consiliului Concurenței nr. 380 din 07.12.2023, Hotărârii Parlamentului privind numirea în funcția de membru al Plenului Consiliului Concurenței nr. 382 din 07.12.2023, Hotărârea Parlamentului privind numirea în funcția de vicepreședinte al Plenului Consiliului Concurenței nr. 210 din 31.07.2024 și Hotărârii Parlamentului privind numirea în funcția de membru al Plenului Consiliului Concurenței nr. 211 din 31.07.2024,

analizând notificarea Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării cu privire la intenția de acordare a unor măsuri de sprijin în cadrul schemei de ajutor de stat regional pentru investiții realizate în Republica Moldova, depusă prin intermediul Sistemului informațional automatizat "Registrul ajutoarelor de stat din Moldova" cu nr. 00939 din 18.10.2024, materialele anexate și nota examinatorului

A CONSTATAT:

I. CONTEXTUL MĂSURILOR

1. Prin notificarea cu nr. 00939 parvenită prin Sistemul informațional automatizat „Registrul ajutoarelor de stat” la data de 18.10.2024, în baza art.8 din Legea nr. 139 din 15.06.2012 cu privire la ajutorul de stat (*în continuare Legea cu privire la ajutorul de stat*) și a Regulamentului privind forma de notificare, procedura de examinare și adoptare a deciziilor cu privire la ajutorul de stat aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Concurenței nr. 1 din 30.08.2013, Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării (*în continuare – MDED*) a notificat intenția de acordare a unor măsuri de sprijin în cadrul schemei de ajutor de stat regional pentru investiții realizate în Republica Moldova (*în continuare – Schemă*).
2. Deși inițial a fost notificat proiectul definitivat a Schemei, ulterior însă, pe parcursul examinării notificării, la data de 23.12.2024, Schema a fost aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 875/2024 cu privire la aprobarea Schemei de ajutor de stat regional pentru investiții realizate în Republica Moldova. Schema de ajutor de stat regional pentru investiții realizate în Republica Moldova a fost elaborată cu suportul proiectului finanțat de Uniunea Europeană „Sprijin pentru dialog structurat de politici și coordonare a implementării Acordului de Asociere, precum și consolidarea procesului de aproximare legislativă”. Ca urmare, examinarea notificării a fost efectuată ținând cont de versiunea actului aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 875/2024.
3. Prin scrisorile nr. EMAS-07/77-1560 din 06.11.2024 și EMAS-07/94-1657 din 06.12.2024, Consiliul Concurenței a comunicat MDED că informația este incompletă și urmează a fi completată corespunzător.
4. Notificarea a devenit efectivă la data de 12.12.2024 fapt despre care a fost informat MDED prin scrisoarea nr. EMAS-07/99-1702 din 13.12.2024.
5. În vederea asigurării transparenței în procesul decizional, în conformitate cu art. 18 alin. (1) din Legea cu privire la ajutorul de stat, comunicatul cu privire la notificarea completă a fost plasat pe site-ul web oficial al Consiliului

Concurenței la data de 16.12.2024, pentru obținerea observațiilor și punctelor de vedere. Observații și puncte de vedere nu au parvenit.

II. BAZA LEGALĂ PENTRU ACORDAREA MĂSURILOR DE SPRIJIN

- Acordul de Asociere între Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte, ratificat prin Legea nr.112/2014.
- Codul fiscal nr. 1163/1997, cu modificările și completările ulterioare.
- Legea nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat.
- Hotărârea Guvernului nr. 875/2024 cu privire la aprobarea Schemei de ajutor de stat regional pentru investiții realizate în Republica Moldova.

III. BENEFICIARIII MĂSURILOR DE SPRIJIN

6. Conform art. 3 al Legii nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat, beneficiar al ajutorului de stat este orice persoană fizică sau juridică independentă, angajată în activitate economică ce constă în oferirea de bunuri sau servicii pe o piață.
7. Totodată, Schema la subpct. 2.6 definește întreprinderea ca orice agent economic cu firmă (titlatură) proprie, persoană juridică sau persoană fizică, înființată de antreprenor în modul stabilit de legislație.
8. Potrivit subpct. 2.2 a Schemei notificate, beneficiar al ajutorului de stat regional este orice întreprindere care îndeplinește condițiile stipulate la pct. 17 a Schemei, și anume sunt eligibile întreprinderile care îndeplinesc cumulativ următoarele condiții la data acordării ajutorului de stat:
 - 1) realizează investiții inițiale pe teritoriul Republicii Moldova;
 - 2) realizează investiții în unul dintre sectoarele de activitate prevăzute în anexa nr. 1 la Schemă;
 - 3) nu sunt întreprinderi în dificultate;
 - 4) nu fac obiectul unui ordin de recuperare a unui ajutor de stat în urma unei decizii anterioare a Consiliului Concurenței privind declararea unui ajutor de stat ca fiind ilegal și incompatibil sau, în cazul în care solicitantul

ajutorului de stat a făcut obiectul unei astfel de decizii, aceasta trebuie să fi fost deja executată și ajutorul integral recuperat, inclusiv dobânda de recuperare aferentă;

- 5) nu au efectuat o relocare către unitatea în care urmează să aibă loc investiția inițială pentru care se solicită ajutorul de stat în ultimii doi ani anteriori înregistrării cererii de acordare a ajutorului și, la momentul înregistrării cererii de acordare a ajutorului de stat, oferă un angajament că nu vor face acest lucru pentru o perioadă de până la doi ani după finalizarea investiției inițiale pentru care se solicită ajutorul de stat;
 - 6) au îndeplinit obligațiile de plată a impozitelor, a taxelor și a contribuțiilor de asigurări sociale către bugetele componente ale bugetul public național, în conformitate cu cadrul normativ;
 - 7) au capital propriu pozitiv în ultimul exercițiu financiar încheiat;
 - 8) nu beneficiază de ajutor de stat în cadrul schemei de ajutor de stat instituită în baza art. 49 alin. (2) din Codul fiscal nr. 1163/1997 (în continuare – *Cod fiscal*).
9. Totodată și întreprinderile nou-înființate pot beneficia de ajutor de stat în baza Schemei dacă îndeplinesc cumulativ condițiile 1) - 6) menționate mai sus, precum și dacă nu aparțin unor acționari care dețin sau au deținut în ultimii doi ani anterior datei înregistrării cererii de acordare a ajutorului de stat o altă întreprindere care desfășoară sau a desfășurat activitatea pentru care solicită finanțare.
10. Schema se aplică întreprinderilor din industria prelucrătoare care efectuează investiții în sectoarele prioritare, conform anexei nr. 1 la Schemă. Nu vor putea beneficia de măsurile de sprijin notificate întreprinderile care își desfășoară activitatea în sectoarele și/sau care vizează activitățile specificate în subpct. 4.1 – 4.8 a Schemei.
11. Un solicitant care își desfășoară activitatea atât în sectoare/domenii eligibile, cât și în sectoare/domenii neeligibile, este în drept să beneficieze de ajutor de

stat acordat în cadrul Schemei pentru domeniile de activitate eligibile, cu condiția prezentării documentelor contabile care atestă separarea evidenței acestor activități sau o distincție între cheltuieli, pentru a demonstra că activitățile desfășurate în sectoarele excluse nu beneficiază de ajutoarele regionale acordate în baza Schemei.

12. Numărul total estimat al întreprinderilor care ar putea să beneficieze de ajutor de stat în baza Schemei este de aproximativ 150.

IV. DESCRIEREA MĂSURILOR DE SPRIJIN

Modalitatea de acordare

13. Măsurile de sprijin ce vor fi acordate prin intermediul Schemei constau în scutiri parțiale de la plata impozitului pe venit, în conformitate cu prevederile art. 49³ alin. (1) din Codul fiscal, precum și prin acordarea unui grant. Măsurile de sprijin menționate se vor acorda în urma investițiilor inițiale realizate de către întreprinderi pe teritoriul Republicii Moldova.
14. După intrarea în vigoare a Schemei, întreprinderile care își propun să realizeze investiții inițiale vor transmite furnizorului cererea de acordare a ajutorului de stat regional în baza Schemei (conform cerințelor prevăzute în pct. 36 din Schemă). Totodată, în cazul în care întreprinderea solicitantă demarează lucrările înainte de depunerea cererii de acordare a ajutorului de stat, întregul proiect de investiții nu va fi eligibil. Procedura de examinare a cererilor parvenite este detaliată în pct. 38-47 din Schemă.
15. În cazul în care întreprinderea solicitantă este eligibilă, aceasta va încheia cu furnizorul, în baza acordului de voință al ambelor părți, actul de acordare a ajutorului de stat regional (conform cerințelor prevăzute în subpct. 48.1 - 48.13 din Schemă).
16. Înainte de semnarea actului de acordare a ajutorului de stat regional, beneficiarul va asigura o contribuție financiară de cel puțin 25% din costurile eligibile, fie prin resurse proprii, fie prin finanțare externă.

17. Plata ajutorului de stat în baza Schemei se realizează în raport cu obligațiile fiscale de plată aferente impozitului pe venit, care devin exigibile după data finalizării investiției, precum și sub formă de grant care se acordă în tranșe, conform unui grafic aprobat în actul de acordare a ajutorului de stat regional prevăzut la subpct. 2.3 din Schemă.
18. De asemenea, urmează a fi menționată și existența unei derogări de la regulile menționate anterior. Astfel, pct. 51 din Schemă prevede că pentru proiectele de investiții ale căror cheltuieli eligibile depășesc valoarea de 30 milioane de lei, acordarea ajutorului de stat în baza Schemei se realizează în legătură cu obligațiile de plată aferente impozitului pe venit, care devin exigibile după data încheierii actului de acordare a ajutorului de stat regional prevăzut la subpct. 2.3 din Schemă. Grantul pentru aceste proiecte se va acorda, de asemenea, în tranșe, în funcție de etapele de realizare a investițiilor, conform unui plan de finanțare eșalonat.

Bugetul și perioada de valabilitate a schemei

19. Ajutorul de stat se va acorda prin semnarea actului de acordare a ajutorului de stat. Semnarea actului de acordare a ajutorului de stat regional se realizează de la data intrării în vigoare a Schemei (01.01.2025) și până la data de 31 decembrie 2034, în limitele bugetului Schemei. Ajutorul de stat se plătește până la data de 31 decembrie 2036, în condițiile respectării prevederilor Schemei.
20. Valoarea estimată totală a ajutorului de stat acordat în baza Schemei (bugetul Schemei) este de 2,0 miliarde de lei, din care:
- 1,5 miliarde de lei pentru scutiri parțiale de la plata impozitului pe venit și
 - 0,5 miliarde de lei pentru grant.
21. Pentru fiecare proiect de investiții va fi acordat ajutor de stat sub formă de grant în proporție de 25% și sub formă de scutire parțială de la plata impozitului pe venit în proporție de 75%.

22. Valoarea maximă a ajutorului de stat acordat unui proiect nu va depăși 20% din valoarea bugetului Schemei.

Criteriile de eligibilitate pentru proiectele de investiții

23. Prin intermediul Schemei se pot acorda ajutoare de stat pentru proiectele de investiții care îndeplinesc cumulativ următoarele condiții la data acordării ajutorului de stat:

- ✓ conduc la realizarea unor investiții inițiale, astfel cum au fost acestea definite la subpct. 2.8 din Schemă;
- ✓ au o valoare totală a costurilor eligibile, fără taxa pe valoarea adăugată, de minimum 10 milioane de lei;
- ✓ lucrările pentru realizarea proiectelor de investiții au fost demarate după data depunerii cererii de acordare a ajutorului de stat regional;
- ✓ activele achiziționate pentru realizarea proiectului de investiții trebuie să fie noi, cu excepția celor achiziționate de întreprinderile mici și mijlocii (*în continuare – IMM*) sau pentru achiziționarea unei unități.

Criteriile de eligibilitate pentru costuri

24. La stabilirea valorii intensității ajutorului de stat acordat fiecărui beneficiar sunt considerate eligibile costurile legate de realizarea sau achiziționarea, după caz, de imobilizări corporale și/sau necorporale, fără a include taxa pe valoarea adăugată. Aceste costuri trebuie să fie asociate cu implementarea proiectelor de investiții inițiale localizate în Republica Moldova.

25. Activele necorporale trebuie să îndeplinească cumulativ următoarele condiții de eligibilitate:

- ✓ să fie utilizate exclusiv în cadrul unității care primește ajutorul;
- ✓ să fie amortizabile;
- ✓ să fie achiziționate în condițiile pieței de la terți care nu au legături cu cumpărătorul;

- ✓ să fie incluse în activele beneficiarului și trebuie să rămână asociate proiectului pentru care s-a acordat ajutorul de stat pe o perioadă de minimum cinci ani (și trei ani în cazul IMM-urilor).

26. Pentru a fi considerate eligibile, costurile aferente imobilizărilor necorporale nu pot depăși 50% din totalul costurilor eligibile aferente investiției.
27. În cazul achiziționării activelor unei facilități de producție, în sensul subpt. 2.8.2 din Schemă, se vor lua în considerare numai costurile de cumpărare a activelor de la terți care nu au legătură cu cumpărătorul. În situația în care un membru al familiei proprietarului inițial ori unul sau mai mulți angajați preiau controlul și/sau administrarea unei întreprinderi mici, condiția ca activele să fie cumpărate de la terți care nu au legătură cu cumpărătorul nu se aplică. Tranzacția urmează să se realizeze în condițiile pieței, respectând prețul de achiziție comparabil cu prețurile medii practice pe piață pentru active similare și desfășurându-se între părți independente, fără influențe care ar putea denatura concurența.
28. Dacă achiziționarea activelor unei facilități de producție este însoțită de o investiție suplimentară eligibilă pentru ajutorul de stat, costurile eligibile ale acestei investiții suplimentare, asociate achiziției de imobilizări corporale și necorporale, se vor adăuga la costurile de achiziționare a activelor facilității de producție.
29. În cazul în care a fost acordat deja un ajutor de stat pentru achiziționarea activelor înainte de efectuarea achiziției, valoarea acestora se va deduce din costurile eligibile asociate achiziționării facilității de producție.
30. Investiția finanțată prin ajutor de stat în baza Schemei urmează a fi menținută în regiunea respectivă pentru o perioadă de cel puțin cinci ani de la finalizarea investițiilor, cu excepția IMM-urilor – pentru o perioadă de cel puțin trei ani. Această condiție nu împiedică înlocuirea, fără acordarea unui nou ajutor de stat, a unei instalații sau a unui echipament care a devenit depășit sau a fost distrus în această perioadă, cu condiția ca activitatea economică să fie

menținută în regiunea respectivă pentru o perioadă minimă de cinci ani (și trei ani în cazul ÎMM-urilor), iar înlocuirea să fie adusă la cunoștința furnizorului în termen de 30 de zile de la realizarea sa.

31. În cazul ajutoarelor de stat acordate întreprinderilor mari pentru o schimbare fundamentală a procesului de producție, costurile eligibile trebuie să depășească amortizarea efectuată în cursul ultimelor trei exerciții financiare pentru activele legate de activitatea care trebuie să fie modernizată.
32. În cazul ajutoarelor de stat acordate pentru diversificarea unei unități existente, costurile eligibile trebuie să depășească cu cel puțin 200% valoarea contabilă a activelor reutilizate, astfel cum au fost înregistrate în exercițiul financiar ce precedă începerea lucrărilor.
33. Ajutorul de stat se va acorda întreprinderilor în raport cu costurile eligibile și în limita intensității maxime admisibile.

Calculul intensității

34. Valorile maxime ale ratei intensității ajutorului de stat de care poate beneficia o întreprindere, în cadrul Schemei, în raport cu costurile eligibile și în funcție de localizarea investiției, sunt prevăzute în anexa nr. 3 la Schemă.
35. Schema prevede că echivalentul subvenției brute se calculează prin însumarea valorilor actualizate ale tranșelor aferente scutirii parțiale de la plata impozitului pe venit și ale componentelor de grant asociate proiectului.
36. Echivalentul subvenției brute aferent fiecărui proiect de investiții nu va depăși valoarea maximă a ajutorului de stat ce poate fi acordat, calculată prin aplicarea ratei procentuale a intensității specifică regiunii în care se va realiza proiectul de investiții, așa cum aceasta este prevăzută în anexa nr. 3 la Schemă, asupra valorii totale a costurilor eligibile ale proiectului actualizate.
37. Costurile eligibile se actualizează la valoarea pe care o au la momentul acordării ajutoarelor de stat, rata dobânzii utilizată în scopul actualizării fiind rata aplicabilă la data acordării ajutorului de stat.

38. În cazul în care investiția este un proiect mare de investiții, valoarea maximă totală a ajutorului ce poate fi acordat, nu va depăși valoarea ajutorului de stat ajustat pentru proiecte mari de investiții.
39. Dacă investiția inițială pentru care se va acorda ajutorul de stat în baza Schemei face parte dintr-un proiect unic de investiție, iar acesta din urmă reprezintă un proiect mare de investiții, valoarea maximă totală a ajutorului de stat ce poate fi acordat pentru proiectul unic de investiții, nu va depăși valoarea ajustată a ajutorului de stat.

Cumulul ajutoarelor de stat

40. Ajutorul de stat acordat în baza Schemei poate fi cumulat cu orice alt ajutor de stat sau de minimis, cu excepția ajutorului de stat instituit în baza art. 49 alin. (2) din Codul fiscal, atât timp cât acesta din urmă vizează costuri eligibile identificabile, care pot fi clar identificate separat.
41. Ajutorul de stat acordat în baza Schemei poate fi cumulat cu orice alt ajutor de stat sau de minimis, în legătură cu aceleași costurile eligibile, care se suprapun parțial sau integral, numai în cazul în care cumulul respectiv nu duce la depășirea valorii maxime a intensității.

Monitorizarea și recuperarea ajutoarelor de stat

42. Furnizorul ajutorului de stat asigură monitorizarea ajutoarelor de stat acordate în baza Schemei.
43. Furnizorul monitorizează constant valoarea maximă admisă a ajutorului de stat și informează Serviciul Fiscal de Stat în cazul atingerii pragului maxim sau în cazul în care beneficiarul nu mai îndeplinește condițiile de eligibilitate.
44. Recuperarea ajutorului de stat se va realiza de către furnizorul ajutorului de stat, cu respectarea dispozițiilor metodologiei privind stoparea/recuperarea ajutorului de stat regional, elaborate în termen de 6 luni de la intrarea în vigoare a Schemei, în conformitate cu prevederile Legii cu privire la ajutorul de stat și a actelor administrative aplicabile.

45. În cazul în care informațiile furnizate de către beneficiar în documentele depuse sunt incorecte sau false, furnizorul va stopa acordarea sau plata ajutorului de stat și va recupera integral ajutorul de stat acordat, inclusiv dobânzile aferente, începând cu data acordării acestuia.

V. EVALUAREA MĂSURII DE SPRIJIN PRIN PRIMA EXISTENȚEI AJUTORULUI DE STAT

46. Potrivit art. 3 din Legea cu privire la ajutorul de stat, ajutorul de stat este orice măsură de sprijin care întrunește cumulativ următoarele condiții:

- a) este acordată de furnizor din resurse de stat sau din resursele unităților administrativ – teritoriale sub orice formă;
- b) conferă beneficiarului un avantaj economic, care nu putea fi obținut în condiții normale de piață;
- c) este acordată în mod selectiv;
- d) denaturează sau riscă să denatureze concurența.

a) este acordată de furnizor din resurse de stat sau din resursele unităților administrativ – teritoriale sub orice formă

47. Acordarea unui avantaj direct sau indirect prin intermediul resurselor de stat și imputabilitatea unei astfel de măsuri în sarcina statului sunt două condiții cumulative pentru existența ajutorului.¹

➤ Imputabilitatea statului

48. În cazul în care o autoritate publică acordă un avantaj unui beneficiar, măsura este prin definiție imputabilă statului, chiar dacă autoritatea în cauză beneficiază de autonomie juridică față de alte autorități publice. Același lucru este valabil și în cazul în care o autoritate publică desemnează un organism privat sau public pentru administrarea unei măsuri care conferă un avantaj.² În ceea ce privește, în primul rând, condiția potrivit căreia măsura trebuie să fie

¹ Comunicarea Comisiei privind noțiunea de ajutor de stat astfel cum este menționată la articolul 107 alineatul (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, pct. 38

² Comunicarea Comisiei privind noțiunea de ajutor de stat astfel cum este menționată la articolul 107 alineatul (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, pct. 39

imputabilă statului, este necesar să se examineze dacă trebuie să se considere că autoritățile publice au fost implicate în adoptarea acestei măsuri³.

49. Măsurile de sprijin examinate vor fi acordate în temeiul art. 49³ al Codului fiscal și Hotărârii Guvernului nr. 875/2024.

50. Ținând cont de cele menționate, se constată îndeplinirea condiției ce ține de imputabilitatea statului.

➤ *Transferul de resurse de stat sau ale unității administrativ-teritoriale*

51. Conform art. 3 al Legii cu privire la ajutorul de stat, resurse de stat sau resurse ale unităților administrativ-teritoriale reprezintă totalitatea patrimoniului, inclusiv sub formă de mijloace financiare, ce aparține statului, unităților administrativ-teritoriale, inclusiv unității teritoriale autonome Găgăuzia. Numai avantajele acordate direct sau indirect din resurse de stat pot constitui ajutor de stat.⁴ Nu trebuie să aibă loc un transfer pozitiv de fonduri, este suficientă renunțarea la veniturile de stat. Renunțarea la venituri care altfel ar fi fost plătite statului constituie un transfer de resurse de stat.⁵ Transferul resurselor de stat poate lua multe forme, acestea fiind prevăzute în art. 6 al Legii cu privire la ajutorul de stat.

52. Impozitul pe venit reprezintă o componentă a veniturilor bugetului de stat. Respectiv, prin renunțarea parțială la încasarea impozitului pe venit, statul renunță la anumite venituri viitoare certe sau posibile pe care le-ar obține de la un beneficiar.

53. Acordarea unor granturi de către MDED, la rândul său, reprezintă un transfer pozitiv de fonduri către beneficiarii Schemei.

54. Ca urmare se constată că, atât în cazul perceperii în proporție de 50% din cota stabilită la art.15 lit.b) din Codul fiscal a impozitului pe venit obținut de întreprinderile din industria prelucrătoare beneficiare ale Schemei, cât și în

³ Hotărârea Curții de Justiție din 20 septembrie 2019, FVE Holyšov I s. r. o., T-217/17, ECLI:EU:T:2019:633, pct. 99; Hotărârea Curții de Justiție din 19 decembrie 2013, Association Vent De Colère ! și alții, C 262/12, EU:C:2013:851, pct. 17.

⁴ Comunicarea Comisiei privind noțiunea de ajutor de stat astfel cum este menționată la articolul 107 alineatul (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, pct. 47

⁵ Comunicarea Comisiei privind noțiunea de ajutor de stat astfel cum este menționată la articolul 107 alineatul (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, pct. 51

cazul acordării de granturi întreprinderilor menționate, are loc un transfer de resurse de stat.

55. Luând în considerare că cele două condiții sus menționate sunt îndeplinite cumulativ, se constată că măsura de sprijin examinată *este acordată din resurse de stat*.

b) conferă beneficiarului un avantaj economic care nu putea fi obținut în condiții normale de piață

56. Un avantaj este orice beneficiu economic pe care întreprinderea nu l-ar fi putut obține în condiții normale de piață, și anume în absența intervenției statului.⁶ Noțiunea de avantaj economic include toate situațiile în care întreprinderile sunt scutite de costurile inerente activității lor economice. Ori de câte ori situația financiară a unei întreprinderi este îmbunătățită ca rezultat al intervenției statului în condiții care diferă de condițiile normale de piață, există un avantaj. Doar efectul măsurii asupra întreprinderii este relevant, iar nu cauza sau obiectivul intervenției statului. Nici forma exactă a măsurii nu este relevantă pentru a determina dacă aceasta conferă sau nu un avantaj economic întreprinderii.⁷

57. Ca urmare a acordării măsurilor de sprijin notificate, beneficiarii vor fi scutiți de costurile inerente activității lor economice, iar situația financiară a acestor întreprinderi se va îmbunătăți ca rezultat al intervenției statului în condiții care diferă de condițiile normale de piață.

58. Ținând cont de cele menționate, se consideră întrunită și condiția de conferire beneficiarilor a unui avantaj economic care nu putea fi obținut în condiții normale de piață.

c) este acordată în mod selectiv

59. Nu toate măsurile care favorizează operatorii economici se încadrează în noțiunea de ajutor, ci numai cele care acordă un avantaj în mod selectiv

⁶ Comunicarea Comisiei privind noțiunea de ajutor de stat astfel cum este menționată la articolul 107 alineatul (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (2016/C 262/01), pct. 66

⁷ Comunicarea Comisiei privind noțiunea de ajutor de stat astfel cum este menționată la articolul 107 alineatul (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (2016/C 262/01), pct. 68

anumitor întreprinderi sau categorii de întreprinderi sau anumitor sectoare economice.⁸ Numărul mare de întreprinderi eligibile (care pot include toate întreprinderile dintr-un anumit sector) și diversitatea și dimensiunea sectoarelor de care aparțin nu oferă temeiuri pentru a concluziona că o măsură de stat constituie o măsură generală de politică economică, dacă de pe urma acesteia nu pot beneficia toate sectoarele economice. Faptul că ajutorul nu se adresează unuia sau mai multor beneficiari specifici, definiți în prealabil, ci face obiectul unei serii de criterii obiective în conformitate cu care acesta poate fi acordat, în contextul unui buget a cărui alocare globală este prestabilită, unui număr nedefinit de beneficiari care, inițial, nu sunt identificați în mod individual, este suficient pentru a aduce în discuție caracterul selectiv al măsurii.⁹ Selectivitatea materială a unei măsuri implică faptul că măsura se aplică numai anumitor (grupuri de) întreprinderi sau anumitor sectoare ale economiei într-un anumit stat membru. Selectivitatea materială poate fi stabilită *de jure* sau *de facto*.¹⁰

60. Selectivitatea *de jure* rezultă direct din criteriile legale pentru acordarea unei măsuri care este rezervată în mod oficial doar anumitor întreprinderi. Selectivitatea *de facto* poate fi rezultatul unor condiții sau obstacole impuse de statele membre pentru a împiedica anumite întreprinderi să beneficieze de pe urma măsurii.¹¹
61. Luând în considerare că, de granturi pot beneficia doar întreprinderile care îndeplinesc condițiile stipulate la pct. 17 din Schemă, se constată întrunirea condiției de selectivitate în acest caz.
62. În cazul unor măsuri, aplicabile tuturor întreprinderilor care îndeplinesc anumite criterii, care reduc taxele pe care întreprinderile respective ar trebui, în mod normal, să le suporte (de exemplu, scutiri de la plata impozitelor sau a

⁸ Comunicarea Comisiei privind noțiunea de ajutor de stat astfel cum este menționată la articolul 107 alineatul (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (2016/C 262/01), pct. 117

⁹ Comunicarea Comisiei privind noțiunea de ajutor de stat astfel cum este menționată la articolul 107 alineatul (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (2016/C 262/01), pct. 118

¹⁰ Comunicarea Comisiei privind noțiunea de ajutor de stat astfel cum este menționată la articolul 107 alineatul (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (2016/C 262/01), pct. 120

¹¹ Comunicarea Comisiei privind noțiunea de ajutor de stat astfel cum este menționată la articolul 107 alineatul (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (2016/C 262/01), pct. 121-122

contribuțiilor de asigurări sociale pentru întreprinderile care îndeplinesc anumite criterii), selectivitatea măsurilor va fi evaluată prin intermediul unei analize în trei etape: identificarea sistemului de referință; derogarea de la sistemul de referință; stabilirea dacă derogarea este justificată de natura sau economia generală a sistemului.¹²

➤ *Identificarea sistemului de referință*

- 63.** Sistemul de referință stabilește valoarea de bază în raport cu care se evaluează caracterul selectiv al unei măsuri. În cazul impozitelor, sistemul de referință include elemente precum baza de impozitare, persoanele impozitabile, evenimentul impozitabil și cotele de impozitare.¹³
- 64.** Potrivit art. 13 alin. (1) lit. a) din Codul fiscal, persoanele juridice rezidente din Republica Moldova, care desfășoară activitate de întreprinzător, sunt subiecți ai impunerii cu impozitul pe venit.
- 65.** Cota impozitului pe venit pentru persoanele juridice este stabilită la art. 15 lit. (b) din Codul fiscal și, la momentul examinării notificării, constituia 12% din venitul impozitabil.
- 66.** În sensul prezentei examinări, sistemul de referință constituie cota impozitului pe venit stabilită pentru persoanele juridice în conformitate cu art. 15 lit. (b) din Codul fiscal – 12% din venitul impozitabil.

➤ *Derogarea de la sistemul de referință*

- 67.** O anumită măsură constituie o derogare de la sistemul de referință, respectiv dacă face distincție între operatorii economici care, având în vedere obiectivele inerente sistemului, se află în situație de fapt și de drept comparabilă (ținând cont de obiectivul intrinsec al sistemului de referință)¹⁴. La această etapă urmează a fi stabilit dacă măsura de sprijin este susceptibilă să favorizeze anumite întreprinderi sau producția anumitor bunuri, în comparație cu alte

¹² Comunicarea Comisiei privind noțiunea de ajutor de stat astfel cum este menționată la articolul 107 alineatul (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (2016/C 262/01), pct. 127-128

¹³ Comunicare a Comisiei privind noțiunea de ajutor de stat astfel cum este menționată la articolul 107 alineatul (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, pct. 132, pct. 134.

¹⁴ Comunicare a Comisiei privind noțiunea de ajutor de stat astfel cum este menționată la articolul 107 alineatul (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (2016/C 262/01), pct.128

întreprinderi care se află într-o situație de fapt și de drept similară, având în vedere obiectivul intrinsec al sistemului de referință¹⁵.

68. Astfel, luând în considerare că perceperea în proporție de 50% din cota stabilită la art.15 lit.b) din Codul fiscal a impozitului pe venit obținut de întreprinderile din industria prelucrătoare se va aplica doar beneficiarilor Schemei, acest fapt reprezintă o derogare de la sistemul de referință.

➤ *Justificarea prin natura sau economia generală a sistemului de referință*

69. La această etapă se stabilește dacă derogarea constatată este justificată. Astfel, o măsură care constituie o derogare de la sistemul de referință (selectivitate *prima facie*), poate fi neselectivă în cazul când se justifică prin natura sau economia generală a sistemului. Acest lucru este valabil în cazul în care o măsură decurge în mod direct din principiile de bază sau directoare intrinseci ale sistemului de referință sau rezultă din mecanismele inerente necesare pentru funcționarea și eficiența sistemului. În schimb, nu este posibil să se recurgă la obiective de politică externă care nu sunt inerente sistemului.¹⁶

70. Potrivit Schemei, obiectivul măsurilor de sprijin este realizarea obiectivelor dezvoltării regionale, prin sprijinirea întreprinderilor din industria prelucrătoare care realizează investiții în Republica Moldova.

71. Prin urmare, derogarea măsurii de sprijin notificate de la sistemul de referință nu este justificată prin natura sau economia generală a sistemului.

72. Ținând cont că de cele expuse mai sus, se constată întrunirea și condiției de selectivitate.

d) denaturează sau riscă să denatureze concurența

73. Pentru a se considera că ajutorul denaturează concurența, în mod normal, este suficient ca ajutorul să ofere beneficiarului un avantaj prin scutirea de cheltuieli pe care, în caz contrar, acesta ar fi trebuit să le suporte în cursul operațiunilor comerciale curente. În practică, se consideră în general că există o

¹⁵ Comunicare a Comisiei privind noțiunea de ajutor de stat astfel cum este menționată la articolul 107 alineatul (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (2016/C 262/01), pct.135

¹⁶ Comunicare a Comisiei privind noțiunea de ajutor de stat astfel cum este menționată la articolul 107 alineatul (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, pct. 138-139

denaturare a concurenței în sensul articolului 107 alineatul (1) din Tratat atunci când statul acordă un avantaj financiar unei întreprinderi într-un sector liberalizat în care există sau ar putea exista concurență.¹⁷ Definiția ajutorului de stat nu presupune ca denaturarea concurenței să fie semnificativă sau materială.¹⁸

74. Având în vedere că anterior a fost stabilită întrunirea condiției cu privire la existența avantajului economic selectiv pentru beneficiarii Schemei, se constată întrunirea și ultimei condiții.

75. Cu referire la cele menționate, se constată că măsurile de sprijin notificate întrunesc condițiile prevăzute la art. 3 din Legea cu privire la ajutorul de stat și, prin urmare, constituie ajutor de stat.

VI. EVALUAREA COMPATIBILITĂȚII AJUTORULUI DE STAT

76. Conform art. 1 alin. (2) din Legea nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat, în cazul în care tratatele internaționale care reglementează domeniul ajutorului de stat și la care Republica Moldova este parte stabilesc alte dispoziții și prevederi decât cele din prezenta lege, se aplică dispozițiile și prevederile tratatului internațional.

77. Potrivit art. 340 alin. (1) al Acordului de Asociere între Republica Moldova și Uniunea Europeană, ajutoarele de stat se evaluează pe baza criteriilor care decurg din aplicarea normelor în materie de concurență aplicabile în UE, în special a articolului 107 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene și a instrumentelor de interpretare adoptate de instituțiile UE, inclusiv jurisprudența relevantă a Curții de Justiție a Uniunii Europene.

78. Prin urmare, în situația în care regulile din domeniul ajutorului de stat UE prevăd altceva decât cele naționale, prioritate au normele UE.

79. Ținând cont de obiectivul declarat al măsurii de sprijin notificate de către MDDE, evaluarea compatibilității ajutorului de stat cu mediul concurențial

¹⁷ Comunicarea Comisiei privind noțiunea de ajutor de stat astfel cum este menționată la articolul 107 alineatul (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (2016/C 262/01), pct. 187

¹⁸ Comunicarea Comisiei privind noțiunea de ajutor de stat astfel cum este menționată la articolul 107 alineatul (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (2016/C 262/01), pct. 189

normal va fi efectuată în baza prevederilor Regulamentului privind evaluarea ajutorului de stat pentru dezvoltare regională, aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Concurenței nr. 02/2020 (în continuare - *Regulament*).

- 80.** Potrivit pct. 14 din Regulament, se consideră că măsura de sprijin este compatibilă cu mediul concurențial normal în cazul în care sunt întrunite fiecare din următoarele condiții: contribuția la un obiectiv de interes public bine definit; necesitatea intervenției statului; adecvarea măsurii de ajutor; efectul de stimulare; proporționalitatea ajutoarelor; evitarea efectelor negative necorespunzătoare asupra concurenței și transparența ajutorului.

1) Contribuția la un obiectiv de interes public bine definit

- 81.** Potrivit informației prezentate de către MDED în formularul special de notificare privind ajutoarele de stat pentru dezvoltare regională pentru investiții, Schema este aliniată la obiectivele Strategiei Naționale de Dezvoltare Regională a Republicii Moldova 2022-2028, precum și la Programele Operaționale Regionale, contribuind la realizarea acestora. Conform opiniei MDED, Schema (implicit facilitățile acordate sub forma scutirilor aferente impozitului pe venitul companiilor din industria prelucrătoare) conține un puternic efect stimulator, care va dinamiza investițiile private în toate regiunile de dezvoltare ale Republicii Moldova – RD Nord, RD Centru, RD Sud, RD Chișinău, RD UTAG și va contribui nemijlocit la realizarea Obiectivului 1, setat în toate documentele de planificare strategică menționate supra: *Creșterea competitivității și ocupării forței de muncă a regiunilor*.

- 82.** Acordarea ajutoarelor în cadrul Schemei va duce la creșterea investițiilor private în sectoarele industriale identificate drept prioritare în Programul național pentru dezvoltare industrială pentru anii 2024-2028 și, pe cale de consecință, va conduce la creșterea competitivității și ocupării forței de muncă în regiunile de dezvoltare ale Republicii Moldova.

- 83.** Pentru a garanta că investiția va avea o contribuție efectivă și durabilă la dezvoltarea regiunii, beneficiarii vor avea obligația de a menține investiții

pentru o perioadă de cel puțin 5 ani sau de 3 ani, în cazul ÎMM, de la data finalizării investițiilor. Această măsură are scopul de a preveni utilizarea inefficientă a fondurilor și de a se asigura că investițiile aduc beneficii economice reale și de durată în regiunile respective. Suplimentar, această condiție sporește și responsabilitatea financiară a beneficiarilor, care trebuie să demonstreze viabilitatea pe termen lung a proiectului, reducând riscul unor investiții speculative sau oportuniste.

2) Necesitatea intervenției statului

- 84.** Conform prevederilor Regulamentului, necesitatea intervenției statului este legată de asigurarea creșterii economice durabile care ar duce la ridicarea bunăstării și dezvoltării sociale.
- 85.** În conformitate cu informația prezentată de către MDED în formularul general de notificare a ajutorului, dezvoltarea regională depinde în mare măsură de investițiile private și creșterea stocului de capital în industria prelucrătoare.
- 86.** În contextul în care investițiile în industrie sunt în descreștere în Republica Moldova, în timp ce deprecierea capitalului este constantă, diminuarea a investițiilor în termeni relativi duce la diminuarea stocului de capital și, pe cale de consecință, la contracția producției industriale și deteriorarea activității economice și condițiilor de viață în toate Regiunile de Dezvoltare ale Republicii Moldova - RD Nord, RD Centru, RD Sud, RD Chișinău, RD UTAG.
- 87.** În condițiile în care în Republica Moldova investițiile sunt mai mici decât economiile agregate, Schema urmează să stimuleze schimbarea direcției trendului investițional, definitivă pentru menținerea/creșterea stocului de capital și creșterea producției industriale, precum și pentru dezvoltarea regională în ansamblu.
- 88.** Conform opiniei MDED, redistribuirea resurselor prin astfel de scheme de ajutor este justificată din punct de vedere economic prin faptul că regiunile mai puțin dezvoltate au un potențial economic neexploatat. Prin oferirea de

stimulente financiare și fiscale, guvernul poate atrage investiții în aceste regiuni, contribuind la creșterea economică în zone care altfel ar fi rămas în urmă. Pe termen lung, o economie cu un grad mai mare de coerență regională va fi mai rezilientă și capabilă să facă față șocurilor economice.

89. Potrivit instrumentelor de interpretare adoptate de instituțiile Uniunii Europene¹⁹, ajutoarele acordate pentru regiunile incluse în harta ajutoarelor regionale sunt considerate necesare, deoarece în regiunile respective, fără intervenția statului, piața nu oferă rezultate care să asigure un nivel suficient de dezvoltare economică a regiunii și de coeziune teritorială.

90. Se remarcă faptul că, toate regiunile de dezvoltare din Republica Moldova sunt incluse în Harta ajutoarelor de stat pentru dezvoltare regională a Republicii Moldova din anexa nr.4 a Regulamentului. Prin urmare, măsurile de sprijin notificate sunt necesare pentru atingerea obiectivului de dezvoltare regională.

3) Adecvarea măsurii de ajutor

91. Conform prevederilor Regulamentului, adecvarea măsurii de ajutor poate fi demonstrată dacă se constată că măsura propusă de ajutor este un instrument corespunzător de politică pentru abordarea obiectivului de interes comun.

92. În opinia MDED, ajutorul regional este un instrument adecvat pentru atingerea obiectivului comun de echitate și coeziune, deoarece acesta are capacitatea de a stimula investițiile în regiunile mai puțin dezvoltate și de a corecta dezechilibrele economice și sociale la nivel național.

93. Schema face parte din acțiunile prevăzute în Planul de acțiuni privind implementarea Programului național de dezvoltare industrială pentru anii 2024-2028, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 280/2024. Aceasta se aliniază direct cu obiectivele strategice ale Republicii Moldova în materie de dezvoltare economică, socială și teritorială, având ca scop stimularea investițiilor în sectoarele industriale prioritare, promovarea creșterii economice durabile și reducerea disparităților regionale.

¹⁹ Pct. 77 din Orientări privind ajutoarele de stat regionale (2021/C 153/01)

94. Astfel, prin sprijinirea dezvoltării sectoarelor industriale prioritare și atragerea de investiții în regiuni, schema contribuie la reducerea disparităților economice și sociale între regiunile țării, promovând creșterea economică echitabilă și durabilă. Ajutorul regional susține dezvoltarea infrastructurii și capacităților economice locale, oferind oportunități pentru crearea de locuri de muncă, creșterea competitivității regiunilor și, implicit, îmbunătățirea calității vieții. Aceste acțiuni contribuie direct la consolidarea coeziunii economice, sociale și teritoriale, ceea ce reprezintă un obiectiv major pentru Republica Moldova în procesul său de dezvoltare și modernizare.

4) Efectul de stimulare

95. În sensul Regulamentului, efectul de stimulare reprezintă modificarea comportamentului beneficiarului ca efect al primirii ajutorului de stat, în sensul că acesta demarează o activitate suplimentară prin care contribuie la dezvoltarea unei regiuni, activitate pe care nu ar fi inițiat-o în absența ajutorului sau pe care ar fi desfășurat-o într-o manieră diferită, sau limitată, sau într-un alt loc. Ajutoarele nu trebuie să subvenționeze costurile unei activități pe care o întreprindere le-ar fi suportat în orice caz și nu trebuie să compenseze riscul comercial normal al unei activități economice.

96. Conform notei informative la proiectul Hotărârii Guvernului nr.875/2024, industria prelucrătoare este una dintre cele mai importante ramuri economice ale țării. Aceasta contribuie cu aproximativ 86% la volumul total al producției industriale, având un potențial semnificativ de creștere. Industria prelucrătoare este esențială pentru modernizarea economiei și crearea de locuri de muncă, cu peste 80% din salariații din sectorul industrial (84,7 mii angajați) și aproximativ 14% din totalul forței de muncă din economie. Între anii 2015 - 2022, numărul angajaților din acest sector a crescut cu doar 9%, ceea ce subliniază necesitatea unor măsuri suplimentare pentru stimularea investițiilor și atragerea forței de muncă în industrie.

- 97.** Până în prezent, măsurile de sprijin pentru investiții erau concentrate în principal în zonele economice libere, ceea ce a limitat extinderea beneficiilor economice în alte regiuni ale țării. În acest context, este crucial să fie create mecanisme suplimentare pentru a stimula investițiile și în afara acestor zone, contribuind astfel la o dezvoltare economică echilibrată pe întreg teritoriul țării. Măsurile prevăzute de Schemă reflectă efectul stimulat, consolidând rolul statului în susținerea competitivității economice.
- 98.** Potrivit informațiilor prezentate în formularul general de notificare a ajutorului de stat, Schema urmărește dezvoltarea economică a regiunilor mai puțin dezvoltate din Republica Moldova. Principiul fundamental economic este acela că investițiile private au un impact multiplicator asupra economiei, ceea ce înseamnă că un proiect de investiții nu doar că generează venituri pentru întreprinderea beneficiară, dar stimulează și crearea de locuri de muncă, furnizori locali și dezvoltarea infrastructurii.
- 99.** Potrivit Programului național de dezvoltare industrială pentru anii 2024-2028, acordarea ajutorului de stat conform Schemei propuse va contribui la atragerea investițiilor în sumă de 500 milioane de euro.
- 100.** Ajutorul de stat în cadrul Schemei se va acorda în urma investițiilor inițiale realizate de către întreprinderi pe teritoriul Republicii Moldova. Costurile vor fi împărțite între granturi (25%) și scutiri de taxe (75%), ceea ce reflectă o abordare echilibrată între oferirea de sprijin direct și încurajarea contribuțiilor fiscale. Granturile au rolul de a stimula investiții care nu ar fi realizate în absența acestui sprijin, contribuind direct la dezvoltarea proiectelor prioritare din industria prelucrătoare. În acest fel, se creează un efect de stimulare care determină firmele să investească în regiuni unde, în absența ajutorului de stat, investițiile ar fi fost prea costisitoare sau riscante. Aceasta contribuie la o distribuție mai echitabilă a activităților economice pe întreg teritoriul național și sprijină dezvoltarea infrastructurii industriale în zonele cu un grad mai scăzut de dezvoltare.

- 101.** Totodată, în cazul în care întreprinderea solicitantă demarează lucrările înainte de depunerea cererii de acordare a ajutorului de stat, întregul proiect de investiții nu va fi eligibil. Astfel, această condiționare va permite evitarea subvenționării costurilor unei activități pe care o întreprindere le-ar fi suportat în orice caz și nu va compensa riscul comercial normal al unei activități economice.
- 102.** Aici urmează a fi menționată și existența unei derogări în Schemă de la regula generală conform căreia, plata ajutorului de stat în baza Schemei se realizează în raport cu obligațiile fiscale de plată aferente impozitului pe venit, care devin exigibile după data finalizării investiției.
- 103.** Așadar, pct. 51 din Schemă prevede că pentru proiectele de investiții ale căror cheltuieli eligibile depășesc valoarea de 30 milioane de lei, acordarea ajutorului de stat în baza Schemei se realizează în legătură cu obligațiile de plată aferente impozitului pe venit, care devin exigibile după data încheierii actului de acordare a ajutorului de stat regional prevăzut la subpct. 2.3 din Schemă.
- 104.** Ca argument al necesității existenței unei asemenea derogări, MDED, în sinteza la Schema de ajutor de stat regional pentru investiții realizate în Republica Moldova (număr unic 936/MDED/2024), transmisă Consiliului Concurenței prin scrisoarea nr.11-3611 din 03.12.2024, a menționat că stabilirea unui prag de 30 milioane de lei pentru derogare, reflectă o strategie de atragere a investițiilor semnificative, care pot avea un impact economic considerabil asupra regiunilor și economiei naționale. Acest prag este destinat să permită un tratament mai flexibil și eficient pentru proiectele de amploare, care necesită un cadru administrativ mai complex, dar care contribuie semnificativ la dezvoltarea infrastructurii și crearea de locuri de muncă. Pragul stabilit pentru derogare, în opinia MDED, este unul rezonabil, având în vedere contextul economic național și cerințele pieței și este justificat prin mai multe rațiuni economice și administrative esențiale:

- Proiectele de investiții de valoare mare au un impact considerabil asupra economiei naționale, contribuind la dezvoltarea infrastructurii, crearea de locuri de muncă și atragerea de tehnologii și know-how avansate. Pragul stabilit este o sumă rezonabilă pentru a identifica investițiile care pot genera un efect multiplicator asupra economiei, justificând astfel aplicarea unei proceduri mai rapide și mai flexibile de acordare a ajutoarelor de stat, fără a complica excesiv procesul administrativ.
- Investițiile de această amploare implică de obicei un număr semnificativ de evaluări, autorizații și proceduri complexe. Stabilirea unei derogări pentru aceste proiecte asigură o procedură de acordare a ajutoarelor de stat mai rapidă și mai eficientă, permițând autorităților să se concentreze pe analiza detaliată a proiectelor care sunt cu adevărat de impact major. Astfel, derogarea ajută la accelerarea implementării acestora, fără a încetini procesul cu cerințe administrative suplimentare care ar putea descuraja investițiile.

105. De asemenea, prin scrisoarea nr. 11-547 din 19.02.2025, MDED a menționat că pragul stabilit de 30 de milioane de lei este unul rezonabil, luând în considerare că această valoare reprezintă aproximativ 1,5 milioane de euro, ceea ce nu constituie un prag foarte mare. În conformitate cu regulile europene privind ajutorul regional, o investiție este considerată a fi mare dacă depășește pragul de 50 de milioane de euro. Diferența dintre cele 2 valori este substanțială. Deci, nu s-ar putea argumenta obiectiv că pragul de 30 de milioane de lei reprezintă o țintă inaccesibilă pentru investitori.

106. Potrivit MDED, schema țintește investițiile de peste 10 milioane de lei. Având în vedere că din această valoare sunt excluse costurile neeligibile și TVA (care împreună au valori importante), intervalul dintre pragul minim stabilit de schemă și pragul indicat de pct. 51 se micșorează semnificativ. În așa fel, din start, se impune o anumită contribuție proprie a investitorilor.

- 107.** Urmează a fi menționat că, în ambele situații, înainte de semnarea actului de acordare a ajutorului de stat regional, beneficiarul va asigura o contribuție financiară de cel puțin 25% din costurile eligibile, fie prin resurse proprii, fie prin finanțare externă, iar grantul se acordă în tranșe, conform unui grafic aprobat în actul de acordare a ajutorului.
- 108.** Conform datelor disponibile la nivelul MDED, valoarea medie a investițiilor realizate în Zonele Economice Libere era de 4,6 milioane de dolari SUA, iar peste 40% dintre investiții aveau o valoare de peste 1,6 milioane de dolari SUA. Aceasta arată că o pondere semnificativă a investițiilor realizate au depășit pragul de 1,5 milioane de euro și, în condițiile în care noua schemă introduce și o componentă de grant, ea va deveni și mai atractivă pentru investitori.
- 109.** MDED a informat că pe baza fondurilor primite există premisa realizării unei investiții mai mari. Astfel, dacă o companie deține capitalul necesar pentru a realiza, în condițiile pct. 50, o investiție de maxim 20 milioane de euro, utilizarea facilității de la pct. 51 ar permite acumularea unor resurse suplimentare care direcționate spre noua investiție ar putea să permită o majorare a acesteia la peste 30 milioane de euro.

5) Proporționalitatea ajutoarelor

- 110.** Potrivit Regulamentului, pentru a fi proporțional, valoarea ajutorului urmează a fi limitată la minimul necesar pentru a determina realizarea investițiilor sau a activităților suplimentare în zona în cauză.
- 111.** Potrivit Schemei, intensitatea maximă a ajutorului de stat nu va depăși pragurile prevăzute în anexa nr. 3 la Schemă, acestea fiind în concordanță cu intensitățile maxime stabilite în Regulament.
- 112.** Ținând cont că valoarea maximă a ajutorului de stat pentru un singur proiect nu poate depăși 20% din bugetul schemei, acest fapt, în opinia MDED, asigură că fondurile sunt distribuite eficient, evitând riscul ca o parte disproporționată din

buget să fie absorbită de câteva proiecte mari, în timp ce multe alte proiecte mai mici ar putea rămâne nefinanțate.

6) Evitarea efectelor negative necorespunzătoare asupra concurenței

- 113.** Regulamentul prevede necesitatea ca efectele negative ale ajutoarelor să fie suficient de limitate, astfel încât bilanțul general al măsurilor să fie pozitive.
- 114.** Schema contribuie la implementarea obiectivelor definite în Strategia Națională de Dezvoltare Regională 2022-2028, care vizează consolidarea dezvoltării regionale echilibrate, creșterea competitivității economice a regiunilor și îmbunătățirea coeziunii teritoriale. Prin intermediul acestei măsuri, se urmărește atragerea investițiilor în regiunile mai puțin dezvoltate și sprijinirea modernizării infrastructurii industriale, ceea ce va contribui la realizarea obiectivelor de dezvoltare regională stabilite pentru perioada 2022-2028.
- 115.** Această Schemă este un instrument-cheie pentru atingerea obiectivelor comune de dezvoltare industrială și regională, sprijinind în mod direct inițiativele naționale pentru creșterea economică și coeziune socială, urmând să stimuleze schimbarea direcției trendului investițional, definitiv pentru menținerea/creșterea stocului de capital și creșterea producției industriale, precum și pentru dezvoltarea regională în ansamblu.
- 116.** Ajutorul va fi limitat la minimul necesar pentru a stimula un investitor să realizeze investiții, iar beneficiile acordate vor fi monitorizate pentru a asigura respectarea condițiilor și utilizarea eficientă a resurselor.
- 117.** Monitorizarea și evaluarea continuă a impactului ajutorului de stat vor asigura că măsurile de sprijin sunt eficiente și orientate către rezultate, contribuind la atingerea unui echilibru regional mai bun și la crearea unui mediu propice investițiilor.
- 118.** Din punct de vedere financiar, Schema este concepută să fie fiscal sustenabilă, având în vedere faptul că o mare parte din ajutorul acordat se manifestă prin scutirea de la plata impozitului pe venit. Aceasta înseamnă că statul renunță la

încasarea unor venituri fiscale pe termen scurt, dar cu scopul de a stimula o creștere economică mai accelerată, care va genera în viitor venituri fiscale mai mari prin crearea de locuri de muncă și dezvoltarea bazei de impozitare.

119. Investițiile stimulate de Schemă au și un impact social semnificativ. Prin crearea de locuri de muncă, nu doar că se va îmbunătăți nivelul de trai al populației din regiunile vizate, dar și se va reduce migrația internă către zonele mai dezvoltate. Acest fenomen contribuie la echilibrarea pieței muncii și la stabilizarea demografică în regiunile mai puțin dezvoltate.

120. În plus, investițiile vor contribui la creșterea salariului mediu pe economie, ceea ce va stimula consumul de bunuri și servicii, generând o îmbunătățire a bunăstării generale a populației.

7) Transparența ajutorului

121. Pentru asigurarea transparenței ajutoarelor de stat, furnizorul va publica pe site-ul web oficial al Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării (www.mded.gov.md) următoarele informații privind măsurile de ajutor de stat:

- a) textul schemei;
- b) furnizorul;
- c) beneficiarii individuali;
- d) denumirea, localizarea și valoarea investițiilor inițiale finanțate;
- e) cuantumul, intensitatea și perioada de plată a ajutorului de stat acordat fiecărui beneficiar.

122. Totodată, Schema a fost aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 875/2024, care a fost inclusă în Registrul de stat al actelor juridice a Republicii Moldova și este disponibilă pentru vizualizare pe site-ul web: www.legis.md.

123. În urma evaluării compatibilității ajutorului de stat notificat cu mediul concurențial normal, se constată întrunirea condițiilor prevăzute de pct. 14 din Regulamentul privind evaluarea ajutorului de stat pentru dezvoltare regională, aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Concurenței nr. 02/2020, cât și a

celorlalte aspecte din Schemă ce țin de definirea beneficiarilor și a costurilor eligibile, calculul intensității și monitorizarea ajutorului de stat acordat.

124. Valoarea ajutorului de stat acordat de facto, prin intermediul Schemei, va fi stabilită în urma raportării, în modul prevăzut de art.19 alin.(3) a Legii cu privire la ajutorul de stat.

VII. EXPERIENȚA EUROPEANĂ

125. La data de 25.02.2008, autoritățile române au notificat Comisiei Europene schema privind dezvoltarea regională prin stimularea directă a proiectelor mari de investiții (cazul N103/2008). Măsura notificată sub formă de finanțări nerambursabile directe pentru proiectele de investiții inițiale, urma a fi aplicată întregului teritoriu al României și presupunea de a fi acordată tuturor sectoarelor din economie cu unele excepții. În urma examinării notificării menționate, Comisia Europeană a decis că schema era compatibilă cu Tratatul CE. În urma examinării cazului, Comisia Europeană a autorizat schema de ajutor menționată.
126. În urma examinării cazului N441/2008, Comisia Europeană a considerat schema de ajutoare notificată compatibilă cu piața internă, în conformitate cu articolul 87, alineatul 3, litera a) din Tratat. Măsura notificată a constatat într-o nouă schemă de ajutoare care stabilea, în departamentele franceze de peste mări, un sistem de zone libere de activități. Scopul acestor zone era de a consolida competitivitatea întreprinderilor mici și mijlocii situate în departamentele franceze de peste mări, permițându-le să beneficieze de reduceri diferențiate la veniturile impozabile, taxa profesională și taxa pe proprietățile imobiliare construite, precum și de o scutire de la taxa pe proprietățile imobiliare neconstruite, în scopul de a sprijini dezvoltarea departamentelor franceze de peste mări.
127. Comisia Europeană, ca urmare a examinării notificării transmise de Ungaria (cazul N651/2006) a considerat că schema de ajutoare notificată este compatibilă cu piața internă, în conformitate cu articolul 87 alineatul 3, litera a)

și articolul 87 alineatul 3, litera c) din Tratat. „Beneficiul fiscal pentru dezvoltare” reprezenta un sistem de stimulente fiscale care viza creșterea investițiilor pentru producere în regiunile asistate din Ungaria. Beneficiarii schemei erau toate tipurile de întreprinderi (mici, mijlocii și mari) care urmau să investească în zonele asistate din Ungaria. Beneficiarii ajutorului puteau să utilizeze creditul fiscal în primul an fiscal după finalizarea investiției (sau, alternativ, în anul fiscal al finalizării investiției) și în următoarele nouă ani fiscali, dar nu mai târziu de al paisprezecelea an fiscal ce urma anul fiscal în care era depusă cererea.

Reieșind din constatările expuse, ca urmare a evaluării compatibilității ajutorului de stat și experienței Uniunii Europene, în temeiul art. 41 lit.p) din Legea concurenței nr.183/2012 și art. 10 alin. (2) lit. b) din Legea cu privire la ajutorul de stat nr.139/2012, Plenul Consiliului Concurenței

DECIDE:

1. A constata că măsurile de sprijin notificate de către Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării, care urmează a fi acordate în temeiul prevederilor art. 49³ alin. (1) din Codul fiscal nr. 1163/1997 și Hotărârii Guvernului nr. 875/2024, constituie ajutor de stat în sensul art. 3 din Legea cu privire la ajutorul de stat nr. 139/2012, care este compatibil cu mediul concurențial normal.
2. A autoriza schema de ajutor de stat pe perioada 01.01.2025-31.12.2034.
3. Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării va transmite, anual, Consiliului Concurenței informații privind ajutorul de stat acordat care face obiectul prezentei decizii, în vederea actualizării Registrului ajutorului de stat, conform art. 19 din Legea cu privire la ajutorul de stat nr.139/2012.

4. Decizia intră în vigoare la data adoptării și va fi adusă la cunoștința Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării.
5. Prezenta decizie poate fi contestată, în termen de 30 de zile calendaristice de la primirea acesteia de către părți, la Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani, specializat în materie de contencios administrativ (mun. Chișinău, str. Kiev, nr. 3).
6. Partea dispozitivă a deciziei va fi publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Alexei GHERȚESCU

Președinte